

Vår adress
Kommunstyrelsen

Borlänge kommun
78181 BORLÄNGE

Besöksadress
Röda vägen 50

Handläggare, telefon, e-post
Sofia Kuoppa
sofia.kuoppa@borlange.se

Adress
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Nämnd

Datum

§

Svar på remiss, Så stärker vi den personliga integriteten, (SOU 2017:52)

Sammanfattning

Borlänge kommun kan konstatera att delar av betänkandet rör verksamheter som saknar anknytning till kommunens verksamheter och kompetens, i dessa delar avstår Borlänge kommun från att yttra sig.

Borlänge kommun ställer sig generellt positiv till samtliga förslag om införande av uppförandekoder, det särskilt om ingen mer specifik lagstiftning kommer inom de områden där koder nu föreslås. I och med de nya reglerna i EU:s dataskyddsförordning ställs högre krav på den som är personuppgiftsansvarig, de nya reglerna är i likhet med Personuppgiftslagen generellt hållna vilket i praktiken kan leda till tillämpningssvårigheter i verksamheten. Att få stöd i tillämpning och tolkning av de nya reglerna genom uppförandekoder som tagits fram av företrädare för respektive sektor skulle enligt Borlänge kommun kunna komma att vara till stor nytta vid tillämpning av reglerna. Gemensamma uppförandekoder för respektive sektor skulle också kunna leda till ökad rättssäkerhet genom likvärdig tolkning och tillämpning av aktuell lagstiftning hos de aktörer som väljer att ansluta sig till uppförandekoden.

Att följa en uppförandekod kan dessutom vara ett sätt för en personuppgiftsansvarig att visa att reglerna i dataskyddsförordningen efterlevs, i enlighet med de grundläggande principerna i artikel 5. Behovet av ökade kunskaper inom informationssäkerhet är stort och informationssäkerhet och åtgärder kopplade till den bör alltid ingå som en naturlig del i varje uppförandekod. Med tanke på att förslagen till stor del handlar om uppförandekoder inom det offentliga instämmer Borlänge kommun i kommitténs bedömning att en statlig myndighet/statliga myndigheter bör få ansvaret för att initiera och stödja arbetet.

Avseende de delar som Borlänge kommun anser anknyter till kommunens verksamhet och kompetens tillstyrker kommunen följande förslag:

Avsnitt 5.2.1 Uppförandekod

Avsnitt 5.2.2 Sekretess

Avsnitt 5.2.3 Statlig kontroll och styrning

Avsnitt 6.2 Förslag till åtgärder

Avsnitt 7.2 Åtgärd för både hälso- och sjukvården och socialtjänst – uppförandekoder

Avsnitt 7.3.1 Hälsa- och sjukvården
Avsnitt 7.3.2 Socialtjänsten
Avsnitt 7.4 Åtgärd- ställföreträdare för beslutsoförmögna
Avsnitt 8.2.2 Molntjänster
Avsnitt 8.2.3 Utredning om ”medborgarprofilering”
Avsnitt 12.2.5 Uppförandekoder

Kommentar till förslagen

Avsnitt 5 Skolan

Avsnitt 5.2.1 Uppförandekod

Borlänge kommun instämmer i att det finns behov av kunskap om hur de allmänt hållna reglerna avseende behandling av personuppgifter rent faktiskt ska tillämpas inom skolans verksamheter. Med anledning härav anser kommunen att uppförandekoder för behandling av personuppgifter på skolområdet skulle kunna komma att vara till stor nytta i arbetet med att i skolans verksamheter dagligen tolka gällande lagstiftning i förhållande till praktiska frågeställningar som uppkommer. Borlänge kommun ser också att inrättandet av uppförandekoder kan komma att medföra en större rättssäkerhet för de registrerade, särskilt i form av en större chans till mer enhetlig tolkning av lagstiftningen än den som sker i dagsläget.

Borlänge kommun tillstyrker förslaget.

Avsnitt 5.2.2 Sekretess

Borlänge kommun instämmer i utredningens bedömning och förslag om behov av ytterligare utredning i frågan om ett utökat sekretesskydd för uppgifter om elever i skolans it-system.

Borlänge kommun tillstyrker förslaget.

Avsnitt 5.2.3 Statlig kontroll och styrning

Med anledning av de särskilda frågeställningar som uppkommer avseende personuppgiftsbehandling i skolornas verksamhet vore det önskvärt att skolorna via de statliga tillsynsmyndigheterna får hjälp och vägledning särskilt utformade utifrån deras problem. Att de två tillsynsmyndigheterna skulle ha ett mer kontinuerligt samarbete avseende hur skolorna behandlar personuppgifter i dess verksamheter skulle kunna komma att gynna skolans huvudmän, men kanske särskilt de registrerade. Det bland annat eftersom de problem som kan uppkomma inom skolans verksamhet genom de båda myndigheternas kompetens kan komma att belysas ur ett bredare perspektiv, vilket i sin tur kan leda till mer hållbara lösningar. Skolinspektionen som är tillsynsmyndighet över skolan bör dessutom vara den aktör som har bredast bild och kunskap över hur skolans huvudmän behandlar personuppgifter och på vilka områden förändrad eller ny behandling har fått spridning. Att de när de ser att ny eller förändrad behandling fått spridning påkallar behovet av nya informationsinsatser från Datainspektionen måste anses vara av nytta för såväl skolans huvudmän som för de registrerade.

Borlänge kommun tillstyrker förslaget.

Avsnitt 6 Arbetslivet

Avsnitt 6.2 Förslag till åtgärder

Borlänge kommun tillstyrker förslaget att Arbetsmiljöverket i samråd med Datainspektionen får i uppdrag att initiera och stödja ett utarbetande av uppförandekoder för behandling av personuppgifter inom arbetslivet. Borlänge kommun instämmer i bedömningen att det inom olika branscher kan uppkomma helt skilda frågeställningar när det kommer till hur en arbetsgivare får behandla de anställdas personuppgifter och att det därför kan komma att behövas olika uppförandekoder för olika branscher. En branschöverskridande uppförandekod skulle med stor sannolikhet däremot kunna komma att bli alltför omfattande och därmed inte fylla det tänkta syftet att tydliggöra tillämpning av gällande lagstiftning. Med anledning av de skilda frågeställningar som en arbetsgivare kan komma att ställas inför avseende hur de anställdas personuppgifter får behandlas skulle branschspecifika uppförandekoder däremot kunna komma att vara till stor nytta.

Borlänge kommun tillstyrker därför förslaget.

Avsnitt 7 Hälso- och sjukvård och välfärdsteknik inom socialtjänsten

Avsnitt 7.2 Åtgärd för både hälso- och sjukvården och socialtjänst – uppförandekoder

Borlänge kommun tillstyrker förslaget att en myndighet bör få i uppdrag att initiera och stödja utarbetandet av uppförandekoder för verksamhet inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Behandling av personuppgifter inom detta område är komplex och en alltför generell lagstiftning kan komma att medföra att tillämpning av lagstiftningen kan bli olika i olika situationer utifrån vem som har att tolka lagstiftningen. Borlänge kommun ser att uppförandekoder är ett bra sätt att nå en mer förutsebar och jämlik tolkning och tillämpning av lagstiftningen. Uppförandekoder skulle därför kunna komma att vara till nytta för såväl den personuppgiftsansvarige som för den registrerade.

Borlänge kommun tillstyrker förslaget.

Avsnitt 7.3.2 Socialtjänsten

Den personuppgiftsbehandling som sker inom socialtjänsten omfattar ofta integritetskänslig information och känsliga personuppgifter, främst i form av uppgifter om hälsa. Med anledning av karaktären av de personuppgifter som behandlas inom socialtjänstens verksamheter vore det önskvärt att lagstiftningen som gäller för denna är klar och tydlig. Borlänge kommun instämmer i utredningens bedömning att reglerna för hanteringen av personuppgifter på socialtjänstens område är utspridda, vilket i sig medför risker vid tillämpning. Det vore önskvärt att de regler som ska gälla för behandling av personuppgifter inom socialtjänstens verksamheter sammanförs i en särskild lagstiftning. Borlänge kommun instämmer vidare i utredningens förslag till vad en sådan lag bland annat skulle innehålla, s. 129.

Borlänge kommun tillstyrker förslaget

Avsnitt 7.4 Åtgärd - ställföreträdare för beslutsoförmögna

Borlänge kommun instämmer i utredningens bedömning att det saknas ett tydligt regelverk gällande när vuxna personer i rättslig mening ska anses sakna beslutsförmåga i frågor som rör hälso- och sjukvård samt omsorg och vad som då ska gälla. De legala ställföreträdarskap som idag finns att tillgå, godmanskap och förvalterskap, är enligt gällande lagstiftning inte avsedda för dessa situationer. Borlänge kommun menar att det skulle kunna ligga nära till hands att låta utvidga gode män och förvaltares behörighet till att även omfatta dessa frågor, i vart fall bör det

kunna vara aktuellt i de fall där den enskilde har en sådan ställföreträdare förordnad i den typ av ärenden som omfattas av ett sådant ställföreträdarskap (bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person). Det skulle kunna komma att gagna den enskilde om en ställföreträdare fick full behörighet, det vill säga behörighet att företräda den enskilde i såväl de frågor som idag omfattas av godmanskap/förvaltarskap som de frågor som i dagsläget är oreglerade. Oavsett hur frågan kan komma att lösas ser Borlänge kommun att det finns ett behov av klargörande lagstiftning i frågan.

Borlänge kommun tillstyrker därför förslaget.

Avsnitt 8 E-förvaltning

Avsnitt 8.2.2 Molntjänster

Borlänge kommun instämmer i att det finns behov av kompetens gällande frågor som rör extern it-drift. Frågetecknen kring vad som gäller vid anlitan av externa aktörer för it-drift är många. Ett samlat kompetenscenter som kan ge vägledning i denna typ av frågor skulle vara till stor nytta för kommunen i dess arbete med digitalisering och informationssäkerhet. Borlänge kommuns uppfattning är att kompetensen och förmågan att kunna bedöma frågor som rör anskaffning och användning av externa it-tjänster är beroende av den kompetens som finns samlad inom respektive myndighet. En mindre myndighet har många gånger, tyvärr, en sämre förmåga att bedöma denna typ av frågeställningar. Det kan få till följd att bedömningarna och avvägningarna blir av sämre kvalitet vilket kan leda till att skyddet för de registrerades personuppgifter inte säkerställs i enlighet med de krav som följer av lagstiftning. Borlänge kommun ser att ett kompetenscenter som nu föreslås skulle kunna komma att vara till stor nytta för kommunala myndigheter i arbetet med anskaffning av externa it-tjänster.

Avseende förslaget att utreda ett eventuellt regelverk om tystnadsplikt för leverantörer av molntjänster och andra personuppgiftsbiträden instämmer Borlänge kommun i kommitténs bedömning. Borlänge kommun instämmer i att det finns frågetecknen kring hur och när en myndighet får överlåta åt ett personuppgiftsbiträde att behandla personuppgifter. En lagstadgad tystnadsplikt som gäller även för biträden skulle kunna medföra att personuppgiftsbehandling kan läggas ut på personuppgiftsbiträden i större utsträckning och att när så sker skyddet för uppgifterna inte försämras på grund av bristande lagstiftning. Möjligheten till denna typ av lagstiftning bör utredas vidare.

Borlänge kommun tillstyrker förslaget.

Avsnitt 8.2.3 Utredning om "medborgarprofilering"

Huruvida medborgarprofilering förekommer inom de kommunala myndigheterna och i sådana fall i vilken omfattning är i dagsläget oklart. Oklarhet tycks också råda kring i vilken omfattning denna typ av behandling får ske. Med anledning av detta är det en god idé att låta utreda saken närmare. En utredning bör visa hur denna möjlighet nyttjas idag men också hur ett arbete med profilering fortsättningsvis får ske.

Borlänge kommun tillstyrker förslaget.

Avsnitt 12 Informationssäkerhet

Avsnitt 12.2.5 Uppförandekoder

Kraven på en god informationssäkerhet är grundläggande i den nya dataskyddsförordningen där en ny grundläggande princip är den om integritet och konfidentialitet. Varje personuppgiftsansvarig är skyldig att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att

skydda personuppgifterna som behandlas. Vilka åtgärder som ska anses vara lämpliga för en särskild typ av behandling kan många gånger vara svårbedömd. Om detta till viss del kunde framgå av tillämplig uppförandekod skulle det medföra ett ökat skydd för behandlingen på en bredare nivå. Genom att lyfta in informationssäkerheten som en naturlig del i uppförandekoderna kommer också kunskapen om vikten av en god informationssäkerhet öka. Borlänge kommun instämmer i kommitténs bedömning att informationssäkerhetsåtgärder bör få en framträdande inslag i de uppförandekoder som föreslagits i tidigare delar av utredningen.

Borlänge kommun tillstyrker förslaget